

UKD 334.722:364.46:336.712(438)

Kamila Tomczyk

tokkam@wp.pl, ORCID ID: 0000-0002-4513-645X

Ph.D, Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi, Łódź, Rzeczpospolita Polska

ROLA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI SPOŁECZNEJ W ROZWOJU LOKALNYM NA PRZYKŁADZIE BANKÓW SPÓŁDZIELCZYCH W POLSCE – UJĘCIE PRZEGLĄDOWE

Streszczenie. Banki spółdzielcze w Polsce odgrywają szczególną rolę – nie tylko jako instytucje finansowe, lecz jako podmioty działające na rzecz rozwoju lokalnego, zwiększające dostęp do usług finansowych i promujące aktywność społeczno-gospodarczą w małych ośrodkach. Artykuł przedstawia rolę przedsiębiorczości społecznej w działalności banków spółdzielczych w Polsce oraz jej znaczenie dla rozwoju lokalnego. Celem niniejszego artykułu jest analiza roli przedsiębiorczości społecznej w kontekście banków spółdzielczych oraz identyfikacja jej wpływu na rozwój lokalny. Banki spółdzielcze, dzięki lokalnemu zakorzenieniu, demokratycznemu zarządzaniu misji społecznej, wspierają mikroprzedsiębiorczość, rolnictwo, edukację finansową oraz przeciwdziałają wykluczeniu finansowemu, jednocześnie wykazując wysoką odporność na kryzysy gospodarcze. Stabilne ramy prawne i bliskie relacje z lokalnymi społecznościami wzmacniają ich funkcję jako instytucji stabilizujących regionalne rynki finansowe. W artykule krótko odniesiono te doświadczenia do sytuacji na Ukrainie, gdzie słabo rozwinięty sektor spółdzielczy podkreśla znaczenie polskiego modelu jako potencjalnego punktu odniesienia. Porównanie z sytuacją na Ukrainie uwidacznia, jak istotne dla trwałości sektora spółdzielczego są stabilne instytucje, nadzór oraz zaufanie społeczne. Polska reprezentuje model dojrzały i odporny, który przetrwał kolejne kryzysy i nadal pełni funkcję „instytucji kotwiczącej” w rozwoju lokalnym. Ukraina natomiast stoi przed wyzwaniem odbudowy sektora niemal od podstaw, co wymaga zarówno reform prawnych, jak i odbudowy kapitału społecznego. W tym kontekście polskie doświadczenia mogą stanowić wartościowy punkt odniesienia dla projektowania przyszłych rozwiązań instytucjonalnych.

Słowa kluczowe: przedsiębiorczość, bank spółdzielczy, rozwój lokalny, gospodarka społeczna, kapitał społeczny.

Каміла Томчик

tokkam@wp.pl, ORCID ID: 0000-0002-4513-645X

Ph.D, Академія гуманітарних наук і економіки у Лодзі, м. Лодзь, Республіка Польща

РОЛЬ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В МІСЦЕВОМУ РОЗВИТКУ НА ПРИКЛАДІ КООПЕРАТИВНИХ БАНКІВ У ПОЛЬЩІ – ОГЛЯД

Анотація. Кооперативні банки в Польщі відіграють значну роль — не лише як фінансові установи, але й як суб'єкти, що сприяють місцевому розвитку, розширюють доступ до фінансових послуг та сприяють соціально-економічній активності в малих містах. У цій статті розглядається роль соціального підприємництва в діяльності кооперативних банків у Польщі та його значення для місцевого розвитку. Метою цієї статті є аналіз ролі соціального підприємництва в контексті діяльності кооперативних банків та визначення його впливу на місцевий розвиток. Завдяки своєму місцевому корінню, демократичному управлінню та соціальної місії, кооперативні банки підтримують мікробізнес, сільське господарство, фінансову освіту та борються з фінансовою ізоляцією, демонструючи водночас високу стійкість до економічних криз. Стабільна правова база та тісні зв'язки з місцевими громадами

посилують їхню роль як інституцій, що стабілізують регіональні фінансові ринки. У статті цей досвід коротко застосовується до ситуації в Україні, де слабозвинений кооперативний сектор підкреслює важливість польської моделі як потенційного орієнтиру. Порівняння із ситуацією в Україні підкреслює важливість стабільних інституцій, нагляду та соціальної довіри для сталого розвитку кооперативного сектору. Польща є зрілою та стійкою моделлю, яка пережила послідовні кризи та продовжує служити «якірною інституцією» для місцевого розвитку. Україна ж стикається з викликом майже з нуля – відновлення сектору, що вимагає як правових реформ, так і реконструкції соціального капіталу. У цьому контексті польський досвід може стати цінним орієнтиром для розробки майбутніх інституційних рішень.

Ключові слова: підприємництво, кооперативний банк, місцевий розвиток, соціальна економіка, соціальний капітал.

JEL Classification: G21, P13, P34, R11

DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1256-2025-47-18>

Wprowadzenie

Przedsiębiorczość społeczna stanowi istotny element współczesnej gospodarki, łącząc cele ekonomiczne z wartościami społecznymi i lokalnymi. Banki spółdzielcze w Polsce odgrywają szczególną rolę w tym obszarze – nie tylko jako instytucje finansowe, lecz jako podmioty działające na rzecz rozwoju lokalnego, zwiększające dostęp do usług finansowych i promujące aktywność społeczno-gospodarczą w małych ośrodkach. Celem niniejszego artykułu jest analiza roli przedsiębiorczości społecznej w kontekście banków spółdzielczych oraz identyfikacja jej wpływu na rozwój lokalny. W dalszej części tekstu odniesiono te doświadczenia do sytuacji na Ukrainie, gdzie sektor spółdzielczy uległ znacznemu osłabieniu, co pozwala ukazać kontrast między dojrzałym modelem polskim a systemem wymagającym odbudowy i instytucjonalnego wzmocnienia.

1. Przedsiębiorczość społeczna – koncepcja i znaczenie

Przedsiębiorczość społeczna to działalność ekonomiczna ukierunkowana na realizację celów społecznych, z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialności wobec lokalnych społeczności. Jej istotą jest łączenie efektywności ekonomicznej z misją społeczną – działanie dla zysku, ale także dla dobra wspólnego. W kontekście instytucji finansowych przedsiębiorczość społeczna znajduje wyraz m.in. w podejmowaniu inicjatyw wspierających lokalne przedsiębiorstwa, finansowaniu projektów społecznych oraz minimalizacji wykluczenia finansowego.

W polskich dokumentach strategicznych pojęcie to zostało doprecyzowane w Krajowym Programie Rozwoju Ekonomii Społecznej (KPRES, 2014¹), który definiuje przedsiębiorstwo społeczne jako „podmiot prowadzący działalność gospodarczą, którego podstawowym celem jest realizacja celów społecznych, a nie maksymalizacja zysku. Wypracowana nadwyżka jest w przeważającej części reinwestowana w działalność statutową lub rozwój społeczności lokalnej, a sposób zarządzania opiera się na partycypacji, demokratycznej kontroli i pierwszeństwie celów społecznych nad kapitałem.” Definicja ta podkreśla, że działalność ekonomiczna może być narzędziem wzmocnienia lokalnych społeczności, co w przypadku banków spółdzielczych znajduje szczególne wyrażenie.

2. Banki spółdzielcze w Polsce – specyfika i funkcje społeczno-ekonomiczne

Banki spółdzielcze mają wiele cech przedsiębiorstw społecznych. Ich działalność koncentruje się na zaspokajaniu potrzeb członków społeczności oraz wspieraniu rozwoju lokalnego rynku, a nie wyłącznie maksymalizacji zysku. Banki te często są jedynymi instytucjami świadczącymi usługi bankowe w mniejszych miejscowościach, co wzmocnia ich społeczny charakter działania. Bliskość klientów, rozumienie lokalnych potrzeb oraz uwzględnianie interesu społeczności stanowią kluczowe elementy funkcjonowania tych instytucji (<https://zpe.gov.pl/>, 2026). Według Europejskiego Stowarzyszenia Banków Spółdzielczych obejmują one zaufanie, zarządzanie, odporność,

¹Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej (KPRES). Uchwała Rady Ministrów nr 164 z dnia 12 sierpnia 2014 r., s. 7–8.

bliskość, zaangażowanie społeczne i solidarność (EACB 2018, Nastarowicz, 2017)

Badania dotyczące specyfiki działalności kredytowej banków spółdzielczych w Polsce wskazują, że ich rola społeczno-ekonomiczna jest bardziej złożona, niż wynikałoby to z tradycyjnych ujęć. Jak zauważa M. Golec, wzrost skali działania banków spółdzielczych wiąże się ze zwiększeniem aktywności kredytowej, jednak nie potwierdzono tezy o stopniowym ograniczaniu udziału kredytów na rzecz innych form inwestowania. Brak takiej zależności można interpretować pozytywnie – oznacza on, że rozwój instytucji nie prowadzi do odchodzenia od ich podstawowej misji, jaką jest finansowanie lokalnych podmiotów gospodarczych. Ponadto badania wskazują, że banki spółdzielcze aktywnie wspierają rozwój lokalny poprzez finansowanie mikroprzedsiębiorstw, rolników oraz małych firm, co prowadzi do wzmocnienia potencjału gospodarczego regionów (M. Golec, 2018).

3. Znaczenie przedsiębiorczości społecznej banków spółdzielczych w rozwoju lokalnym

Znaczenie przedsiębiorczości społecznej banków spółdzielczych widoczne jest również w ich zdolności do mobilizowania lokalnego kapitału oraz reinwestowania go w społeczność, z której się wywodzą. Badania wskazują, że banki te charakteryzują się wysokim poziomem relacji z klientami, co sprzyja budowaniu zaufania i stabilności finansowej regionów (np. Chaves & Soler, 2020). Dzięki temu mogą skutecznie wspierać przedsięwzięcia o charakterze społecznym, edukacyjnym czy infrastrukturalnym, które nie zawsze są atrakcyjne dla banków komercyjnych. Warto podkreślić, że model działania banków spółdzielczych – oparty na lokalności, partycypacji członkowskiej i demokratycznym zarządzaniu – sprzyja podejmowaniu decyzji zgodnych z potrzebami społeczności. Dzięki temu banki te mogą pełnić rolę instytucji stabilizujących lokalne rynki finansowe, szczególnie w regionach słabiej rozwiniętych, gdzie dostęp do kapitału jest ograniczony.

Podsumowując, przedsiębiorczość społeczna banków spółdzielczych stanowi istotny element rozwoju lokalnego, ponieważ łączy cele ekonomiczne z misją społeczną. Banki te nie tylko finansują lokalne przedsięwzięcia, ale także wzmocniają więzi społeczne, wspierają rozwój kapitału ludzkiego i przyczyniają się do budowania trwałej, odpornej gospodarki lokalnej.

Działalność społeczna banków spółdzielczych przekłada się na realne korzyści dla lokalnych społeczności:

3.1 Finansowanie lokalnych potrzeb

Banki spółdzielcze często udzielają kredytów oraz innych form wsparcia finansowego lokalnym przedsiębiorcom i gospodarstwom domowym, co sprzyja rozwojowi mikroprzedsiębiorczości i samozatrudnienia (Słoma, 2018).

3.2 CSR oraz relacje społeczne

Banki terealizują działania z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu – wspierają edukację finansową, organizują wydarzenia lokalne, sponsorują inicjatywy społeczne i kulturalne, co wzmocnia więzi społeczności oraz buduje kapitał społeczny (Szczurba, 2023).

3.3 Zapobieganie wykluczeniu finansowemu

Dzięki obecności w małych miejscowościach banki spółdzielcze pomagają w przeciwdziałaniu wykluczeniu finansowemu, udostępniając usługi bankowe tam, gdzie duże banki komercyjne ich nie oferują (Idasz-Balina, Balina, Achsani, Błaszczak, Chrostowska-Juszczak, 2020).

4. Ramy prawne funkcjonowania banków spółdzielczych w Polsce

Funkcjonowanie banków spółdzielczych w Polsce jest regulowane przez kilka kluczowych aktów prawnych, które określają zarówno ich status organizacyjny, jak i zasady prowadzenia działalności bankowej. System prawny obejmuje zarówno przepisy ogólne dotyczące spółdzielczości, jak i szczegółowe regulacje odnoszące się do sektora bankowego.

Ustawa o funkcjonowaniu banków spółdzielczych

Podstawowym aktem regulującym działalność banków spółdzielczych jest Ustawa z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających. Określa ona zasady tworzenia, organizacji oraz nadzoru nad tym sektorem bankowości.

Prawo bankowe

Banki spółdzielcze podlegają również Ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, regulującej m.in. zasady udzielania kredytów, prowadzenia depozytów, nadzoru finansowego oraz obowiązków wobec klientów.

Prawo spółdzielcze

Działalność o charakterze spółdzielczym reguluje Ustawa z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze, która określa zasady funkcjonowania spółdzielni jako formy organizacyjnej, w tym banków spółdzielczych

jako podmiotów działających na zasadach demokratycznej kontroli i współwłasności przez członków.

5. Wyzwania i perspektywy rozwoju

Pomimo silnego społecznego zakorzenienia, banki spółdzielcze stoją przed licznymi wyzwaniami. Rosnące wymagania kapitałowe, presja regulacyjna w kontekście integracji z unijnymi standardami oraz zmieniające się otoczenie konkurencyjne wpływają na ich działanie. Wymusza to adaptację modeli biznesowych oraz poszukiwanie nowych form działalności społeczno-ekonomicznej (Jurkowska, 2018). Dodatkowym wyzwaniem jest postępująca cyfryzacja usług finansowych, która wymaga od banków spółdzielczych inwestycji w nowoczesne technologie, cyberbezpieczeństwo oraz rozwój kompetencji cyfrowych pracowników. W obliczu rosnącej konkurencji ze strony dużych banków komercyjnych i fintechów, instytucje spółdzielcze muszą jednocześnie zachować swoją lokalną tożsamość i społeczny charakter, a także zwiększać efektywność operacyjną. Zmiany demograficzne, w tym depopulacja obszarów wiejskich, również wpływają na ich działalność, ograniczając bazę klientów i zmuszając do poszukiwania nowych sposobów budowania wartości dla społeczności lokalnych. W rezultacie banki spółdzielcze znajdują się w punkcie, w którym konieczne jest łączenie tradycyjnej misji społecznej z nowoczesnym podejściem do zarządzania i innowacji.

Jednocześnie sektor ma duży potencjał do dalszego umacniania roli społecznej, zwłaszcza poprzez innowacyjne produkty finansowe skierowane do społeczności lokalnych oraz rozwój działalności edukacyjnej i CSR.

6. Banki spółdzielcze na Ukrainie w kontekście przedsiębiorczości społecznej i rozwoju lokalnego

Choć głównym celem niniejszego artykułu jest analiza roli przedsiębiorczości społecznej w rozwoju lokalnym na przykładzie banków spółdzielczych w Polsce, warto odnieść te doświadczenia do sytuacji w krajach, w których sektor spółdzielczy uległ osłabieniu lub upadkowi. Szczególnie istotnym przypadkiem jest Ukraina, gdzie obecnie autorka prowadzi badania dotyczące możliwości odbudowy instytucji spółdzielczych po kryzysie gospodarczym i wojennym.

Jak wskazują badania O. Uman, O. Makushok i O. Rybchak (2015), ukraińskie instytucje finansowe o charakterze spółdzielczym nie

wykształciły stabilnych struktur i w większości nie przetrwały kolejnych kryzysów gospodarczych, co doprowadziło do ich marginalizacji i zaniku. Brak silnych instytucji lokalnych oznacza ograniczony dostęp do finansowania dla małych przedsiębiorstw, rolników i inicjatyw społecznych – czyli obszarów, które w Polsce są tradycyjnie wspierane przez banki spółdzielcze.

W tym kontekście polskie doświadczenia, opisane m.in. w badaniach dotyczących działalności społecznej banków spółdzielczych (Szczerba, 2023) mogą stanowić cenny punkt odniesienia dla projektowania ukraińskich rozwiązań instytucjonalnych. Podobnie wyniki badań nad determinantami działalności społecznej banków spółdzielczych w Polsce (Idasz-Balina et al., 2020) wskazują, że model oparty na lokalności, zaufaniu i reinwestowaniu kapitału w społeczność może odegrać kluczową rolę w powojennej odbudowie Ukrainy.

Działania CSR banków spółdzielczych w Polsce podczas pandemii Covid-19, Kata R., (2015), Społeczna odpowiedzialność banków spółdzielczych w Polsce Stowarzyszenie ekonomistów rolnictwa i agrobiznesu, Roczniki naukowe, tom XV, zeszyt 2, Kozak S., (2010), Zeszyty naukowe polityki europejskiej, finanse i marketing Nr 4 (53), Stabilność i dochodowość banków spółdzielczych w Polsce w czasie kryzysu rynków finansowych Antoniuk, O. (2023), Problems and Prospects of Functioning of Credit Unions in Ukraine, Economy, Finances, Management, nr 1(63).

Zestawienie obu krajów pokazuje dwa zupełnie odmienne modele funkcjonowania instytucji spółdzielczych. Polska reprezentuje przykład dojrzałego i stabilnego sektora, który dzięki jasnym regulacjom, silnemu zakorzenieniu lokalnemu i konsekwentnie realizowanej misji społecznej stał się ważnym elementem rozwoju regionalnego. Banki spółdzielcze w Polsce nie tylko utrzymały ciągłość działania mimo kolejnych kryzysów, lecz także aktywnie wzmacniają lokalne społeczności poprzez finansowanie przedsiębiorczości i działania o charakterze społecznym.

W Ukrainie sytuacja wygląda odmiennie: brak stabilnych ram prawnych, niedostateczny nadzór oraz powtarzające się kryzysy gospodarcze doprowadziły do osłabienia, a w wielu przypadkach upadku instytucji spółdzielczych. W efekcie sektor ten nie pełni funkcji porównywalnych do polskich banków spółdzielczych, a dostęp do lokalnego finansowania jest ograniczony.

Porównanie sektora banków spółdzielczych: Polska vs Ukraina

Obszar porównania	Polska	Ukraina
Stan sektora	Stabilny, ok. 500 banków spółdzielczych w zrzeszeniach BPS i SGB	Sektor w dużej mierze upadły; brak silnych banków spółdzielczych
Rola społeczna	Silna: finansowanie MŚP, rolnictwa, CSR (Szczurba 2023)	Ograniczona: brak instytucji lokalnych zdolnych do działań społecznych
Ramy prawne	Jasne i stabilne: Prawo bankowe, Prawo spółdzielcze, ustawa o funkcjonowaniu banków spółdzielczych	Fragmentaryczne regulacje, brak jednolitej ustawy
Odporność na kryzysy	Wysoka – sektor przetrwał transformację i kryzysy 2008, 2020	Niska – instytucje spółdzielcze upadały w kolejnych kryzysach
Kapitał lokalny	Silny, reinwestowany w społeczność	Słaby, rozproszony, brak stabilnych źródeł
Potencjał odbudowy	Ugruntowany, stabilny sektor	Wysoki, ale wymaga budowy od podstaw

Zródło opracowanie własne na podstawie: Szczurba W., (2023)

Dopiero najnowsze reformy wskazują na próbę odbudowy systemu, jednak proces ten wymaga stworzenia struktur niemal od podstaw.

Porównanie to podkreśla, że polski model może stanowić wartościowy punkt odniesienia dla Ukrainy – zarówno w zakresie organizacji sektora, jak i budowania jego społecznej funkcji w przyszłości.

Wnioski

Banki spółdzielcze w Polsce stanowią przykład instytucji łączących przedsiębiorczość gospodarczą z misją społeczną. Ich działalność wykracza poza klasyczne funkcje bankowe – przyczyniają się do rozwoju lokalnych społeczności, zapobiegają wykluczeniu finansowemu oraz wspierają rozwój małych przedsiębiorstw. Przedsiębiorczość społeczna banków spółdzielczych w Polsce stanowi kluczowy element rozwoju lokalnego, łącząc działalność finansową z misją społeczną i odpowiedzialnością wobec społeczności. Banki te, dzięki lokalnemu zakorzenieniu, demokratycznemu zarządzaniu i bliskim relacjom z klientami, pełnią funkcję instytucji stabilizujących lokalne rynki finansowe oraz wspierających rozwój mikroprzedsiębiorstw, rolnictwa i inicjatyw społecznych. Ich działalność wykracza poza tradycyjne funkcje bankowe – obejmuje edukację finansową, działania CSR, przeciwdziałanie wykluczeniu finansowemu oraz wzmocnienie kapitału społecznego.

Stabilne ramy prawne, oparte na Prawie bankowym, Prawie spółdzielczym oraz ustawie o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, umożliwiają realizację tej misji, choć jednocześnie nakładają na sektor rosnące

wymagania regulacyjne i kapitałowe. Wyzwania związane z cyfryzacją, konkurencją ze strony banków komercyjnych i fintechów oraz zmianami demograficznymi wymagają od banków spółdzielczych adaptacji i innowacyjności, jednak nie podważają ich społecznego charakteru.

Porównanie z sytuacją na Ukrainie uwidacznia, jak istotne dla trwałości sektora spółdzielczego są stabilne instytucje, nadzór oraz zaufanie społeczne. Polska reprezentuje model dojrzały i odporny, który przetrwał kolejne kryzysy i nadal pełni funkcję „instytucji kotwiczącej” w rozwoju lokalnym. Ukraina natomiast stoi przed wyzwaniem odbudowy sektora niemal od podstaw, co wymaga zarówno reform prawnych, jak i odbudowy kapitału społecznego. W tym kontekście polskie doświadczenia mogą stanowić wartościowy punkt odniesienia dla projektowania przyszłych rozwiązań instytucjonalnych.

BIBLIOGRAFIA

1. Antoniuk, O. (2023), Problems and Prospects of Functioning of Credit Unions in Ukraine, *Economy, Finances, Management*, nr 1(63).
2. Golec M., (2018), Cooperative banks’ social responsibility: the lending activities of a group of cooperative banks in Poland, *Forum Scientiae Oeconomia*, Volume 6 (2018), No. 3, s. 45–50.
3. Berto I., Bouchard M.J., A. Zevi, (2020), Institutional and organizational trajectories insocial economy enterprises: Resilience, transformation and regeneration, *Annals of Public and Cooperative Economics*, 91 (3), 351–357.
4. Idasz-Balina M., Balina R., Achsani N.A., Błaszczak I., Chrostowska- Juszczak G., (2020), The Determinants of Cooperative Banks’ Community Service-Empirical Study from Poland.

5. Jurkowska, A. (2018). Uwarunkowania regulacyjne prowadzenia działalności przez banki spółdzielcze w Polsce. *Bezpieczny Bank*, 72 (3), 54–86.

6. Kata R., (2015), Społeczna odpowiedzialność banków spółdzielczych w Polsce Stowarzyszenie ekonomistów rolnictwa i agrobiznesu, *Roczniki naukowe – tom XV – zeszyt 2*.

7. Kozak S., (2010), Zeszyty naukowe polityki europejskie, finanse i marketing Nr 4 (53), s. 252–260.

8. Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej (KPRES). Uchwała Rady Ministrów nr 164 z dnia 12 sierpnia 2014 r., s. 7–8.

9. Nastarowicz, E., (2017), Bankowość spółdzielcza – wyróżniki, misja, wartości, Warszawa: Centrum Prawa Bankowego i Informacji Sp. z o.o., s. 26–28

10. Słona A., (2018), Evolution of Cooperative Banking Sector in Poland and Financing Local Development, *Olsztyn Economic Journal* 2018, 13 (2), s. 187–190.

11. Szczerba W., (2023), Działania CSR banków spółdzielczych w Polsce podczas pandemii Covid-19, *National Security Studies*, Volume 28, s. 73–75.

12. Uman, O., Makushok, O., Rybchak, O., (2015), Foreign experience of functioning financial institutions of cooperative type, *Economic and Regional Studies*, Volume 8, No. 4, s. 119–127.

13. Ustawa z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

14. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe

15. Ustawa z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze

16. https://zpe.gov.pl/a/przeczytaj/DeOR1rsa6?utm_source=chatgpt.com, data odczytu 10.11.2025 r.

REFERENCES

1. Antoniuk O. (2023), Problems and Prospects of Functioning of Credit Unions in Ukraine, *Economy, Finances, Management*, nr 1(63).

2. Golec M. (2018), Cooperative banks' social responsibility: the lending activities of a group of cooperative banks in Poland, *Forum Scientiae Oeconomia*, vol. 6 (2018), No. 3, s. 45–50.

3. Berto I., Bouchard, M. J. and Zevi A. (2020), Institutional and organizational trajectories in social economy enterprises: Resilience, transformation and regeneration, *Annals of Public and Cooperative Economics*, 91 (3), 351–357.

4. Idasz-Balina M., Balina R., Achsani, N. A., Błaszczak I. and Chrostowska-Juszczyk G. (2020), The Determinants of Cooperative Banks' Community Service-Empirical Study from Poland,

Sustainability, 12 (5), 1885. <https://doi.org/10.3390/su12051885>.

5. Jurkowska A. (2018), Uwarunkowania regulacyjne prowadzenia działalności przez banki spółdzielcze w Polsce, *Bezpieczny Bank*, 72 (3), 54–86.

6. Kata R. (2015), Społeczna odpowiedzialność banków spółdzielczych w Polsce Stowarzyszenie ekonomistów rolnictwa i agrobiznesu, *Roczniki naukowe*, tom XV, zeszyt 2.

7. Kozak S. (2010), Zeszyty Naukowe SGGW w Warszawie, *Polityki Europejskie, Finanse i Marketing*. Stabilność i dochodowość banków spółdzielczych w Polsce w czasie kryzysu rynków finansowych, Nr 4 (53), s. 252–263.

8. Uchwała nr 164 Rady Ministrów z dnia 12 sierpnia 2014 r. w sprawie przyjęcia programu pod nazwą “Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej”. *ISAP. Internetowy System Aktów Prawnych*, available at: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WMP20140000811>.

9. Nastarowicz E. (2017), Bankowość spółdzielcza – wyróżniki, misja, wartości, Centrum Prawa Bankowego i Informacji Sp. z o.o., Warszawa, s. 26–28.

10. Słona A. (2018), Evolution of Cooperative Banking Sector in Poland and Financing Local Development, *Olsztyn Economic Journal*, 13 (2), s. 187–190.

11. Szczerba W. (2023), Działania CSR banków spółdzielczych w Polsce podczas pandemii Covid-19, *National Security Studies*, vol. 28, s. 73–75.

12. Uman O., Makushok O. and Rybchak O. (2015), Foreign experience of functioning financial institutions of cooperative type, *Economic and Regional Studies*, vol. 8, No. 4, s. 119–127.

13. Ustawa z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających. *ISAP. Internetowy System Aktów Prawnych*, available at: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20001191252>.

14. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe. *ISAP. Internetowy System Aktów Prawnych*, available at: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=wdu19971400939>.

15. Ustawa z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze. *ISAP. Internetowy System Aktów Prawnych*, available at: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=wdu19820300210>.

16. ZPE. *Zintegrowana Platforma Edukacyjna*, <https://zpe.gov.pl/a/przeczytaj/DeOR1rsa6>, data odczytu 10.11.2025 r.

Стаття надійшла: 19.11.2025

Стаття прийнята: 10.12.2025

Стаття опублікована: 30.12.2025